

بررسی رابطه خودکارآمدی و سبک‌های تصمیم‌گیری در دانشجویان دختر دانشگاه فرهنگیان

سوسن کنگاوری^۱، کوثر کنگاوری^۲

^۱ دانشجوی دکتری تخصصی روانشناسی سلامت، دانشکده پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی نجف‌آباد، اصفهان، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران، ایران

چکیده

دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان به واسطه پذیرش مسئولیت خطیر معلمی در قبال بهزیستی و بالندگی دانش آموزان، موقعیتی منحصر به فرد دارند. آن‌ها پس از فراغت از تحصیل، وظیفه توسعه و انتشار دانش معلمی، تربیت دانش آموزان و رشد آن‌ها در ابعاد و ساحت‌های مختلف شخصیتی را بر عهده دارند. هدف اصلی این مطالعه بررسی رابطه خودکارآمدی و سبک‌های تصمیم‌گیری در دانشجویان دختر پردیس بنت الهدی صدر دانشگاه فرهنگیان سنندج بود. روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان دختر پردیس بنت الهدی صدر دانشگاه فرهنگیان سنندج بود. تعداد نمونه بر طبق جدول مورگان برای جامعه آماری با حجم ۱۳۰ نفر بود که در جریان پژوهش ۹۵ نفر به صورت تصادفی انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش پرسش‌نامه‌های خودکارآمدی عمومی و سبک‌های تصمیم‌گیری اسکات و بروس بود. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون) با استفاده از نرم افزار SPSS ورژن ۲۳ استفاده شد. نتایج نشان داد که بین خودکارآمدی با سبک تصمیم‌گیری منطقی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و بین سبک تصمیم‌گیری اجتنابی و منطقی رابطه منفی و معنادار و بین سبک تصمیم‌گیری وابسته با سبک‌های تصمیم‌گیری شهودی و اجتنابی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد؛ بنابراین می‌توان نتیجه‌گیری نمود که دانشجویان معلمان با خودکارآمدی بالا بیشتر از سبک تصمیم‌گیری منطقی استفاده می‌کنند.

واژه‌های کلیدی: خودکارآمدی، سبک‌های تصمیم‌گیری، دانشجویان.

۱- مقدمه

تصمیم‌گیری نقش گسترده‌ای در زندگی آدمی دارد (آدیر، ۲۰۰۷؛ آیزنک^۱، ۲۰۰۷، ۲۰۰۵). تصمیم‌گیری اساساً به پروسه‌های انتخاب یا نتیجه‌گیری بر می‌گردد که از موقعیت‌ها و فعالیت‌های ساده تا انتخاب یک مساله پیچیده را شامل می‌شود. از لحاظ مفهومی، تصمیم‌گیری دارای مراحل نسبتاً جداگانه شامل بررسی راه‌حل‌های ممکن، انتخاب یک گزینه و ارزیابی نتیجه به دست آمده می‌باشد (پالوس^۲، ۲۰۰۵). سبک‌های تصمیم‌گیری الگوی بی‌ظنیری است که نشان می‌دهد چطور افراد به موقعیت تصمیم‌گیری پاسخ می‌دهند یا آن موقعیت را تفسیر می‌کنند. با استفاده از سبک‌های تصمیم‌گیری می‌توانیم درک کنیم چرا افرادی که با موقعیت خاصی روبه‌رو می‌شوند و از فرایندهای مختلف تصمیم‌گیری استفاده می‌کنند (بایکو و لاگی^۳، ۲۰۰۹).

سبک تصمیم‌گیری^۴ افراد بیانگر الگوی عادت‌ی است که آن‌ها در هنگام تصمیم‌گیری مورد استفاده قرار می‌دهند. اسکات و بروس^۵ (۱۹۹۵) در مطالعات خود پیرامون سبک‌های تصمیم‌گیری افراد و عوامل موثر بر آن بر ویژگی‌های درونی افراد و تفاوت‌های فردی آنها توجه بسیاری نمود و بر این اساس چهار سبک تصمیم‌گیری را ارائه نمودند (زارع و عبدالله زاده، ۱۳۹۱).
 ۱- سبک تصمیم‌گیری منطقی^۶: بیانگر تمایل تصمیم‌گیرنده به شناسایی تمامی راهکارهای ممکن، ارزیابی نتایج هر راهکار از تمامی جنبه‌های مختلف و در نهایت انتخاب راهکار بهینه و مطلوب توسط تصمیم‌گیرنده در هنگام مواجهه با شرایط تصمیم‌گیری می‌باشد (سینگ^۷، ۲۰۰۴). ۲- سبک تصمیم‌گیری وابسته^۸: بیانگر عدم استقلال فکری عملی تصمیم‌گیرنده و تکیه بر حمایت‌ها و راهنمایی‌های دیگران در هنگام اتخاذ تصمیم است (هابلیمیتوگلو^۹، ۲۰۰۸). ۳- سبک تصمیم‌گیری اجتنابی^{۱۰}: در این سبک فرد لزوم تصمیم‌گیری را انکار می‌کند و یا امیدوار است که همه چیز خود به خود درست شود و یا به تکنیک‌های به‌تاخیر انداختن مثل امروز و فردا کردن متوسل می‌شوند (هابلیمیتوگلو، ۲۰۰۸؛ فولپ^{۱۱}، ۲۰۰۶؛ به نقل از هادی زاده، ۱۳۸۷). ۴- سبک تصمیم‌گیری شهودی^{۱۲}: در این سبک مبنای انتخاب فرد آن است که احساس او چه چیز را درست می‌داند؛ و تاکید بر تماس یا حس درونی است و ملاک نهایی فرد این است که چه حس می‌کند، نه اینکه چه فکر می‌کند (لوین^{۱۳}، ۲۰۰۳؛ به نقل از هابلیمیتوگلو، ۲۰۰۸).

تصمیم‌های افراد تحت تاثیر باورهایشان درباره خود قرار دارد. بندورا (۱۹۹۴) خودکارآمدی را مکانیسم شناختی بنیادی می‌داند که بسیاری از جنبه‌های رفتار انسان را تعیین می‌کند. او فرض می‌کند چگونگی اندیشیدن افراد، باورها و احساسات شان بر رفتار آن‌ها اثر می‌گذارد. براساس نظر بندورا، افراد عموماً فقط برای کارهایی می‌کوشند که باور دارند می‌توانند آن‌ها را انجام دهند و دست به کارهایی نمی‌زنند که تصور می‌کنند در آن‌ها شکست می‌خورند. با وجود این، افرادی که احساس قوی کارآمدی دارند، قادرند حتی تکالیف مشکل را هم انجام دهند. آن‌ها این تکالیف سخت را چالش‌هایی برای مهارت یافتن در نظر می‌گیرند تا تهدیدهایی که باید از آنها اجتناب کنند.

¹ Adair, Eysenk

² Paulas

³ Baiocco & Laghi

⁴ Decision making style

⁵ Scotte & Bruce

⁶ Rational decision making style

⁷ Singh

⁸ Dependent decision making style

⁹ Hablemitoglu

¹⁰ Avoidant decision making style

¹¹ Fulop

¹² ntuitive decision making style

¹³ Levin

حس قوی خودکارآمدی می تواند فرایندهای شناختی و عملکرد، از جمله کیفیت تصمیم‌گیری را تسهیل کند. افراد با خودکارآمدی بیشتر تکالیف سخت تر را انتخاب می کنند و به دنبال اطلاعات دقیق تر برای ساختن تصمیمات منطقی تر هستند. در مقابل، افراد با ارزیابی های کارآمدی ضعیف تکالیف را رها می کنند و تصمیمات خودمحدودکننده می گیرند که موجب از بین رفتن فرصت آن‌ها برای انجام دادن تکالیف می‌شود. بر این اساس، خودکارآمدی بر کارآمدی و اثربخشی تصمیم‌گیری اثر می گذارد. هنگام روبه رو شدن با تصمیم‌های پیچیده، افرادی که توانایی خود برای حل مسائل با استفاده از منابع شناختی شان را باور دارند، در مقایسه با کسانی که به مهارت های شناختی شان تردید دارند، عملکرد مؤثرتر و سازگارانه‌تری دارند. (بندورا، ۱۹۹۷). خودکارآمدی بیشتر باعث می‌شود افراد تصمیم‌های چالش انگیزتر و پیچیده‌تر را ترجیح دهند (تابرنرو^{۱۴}، ۲۰۰۹) و هنگام تصمیم‌گیری اطلاعات بیشتری را جست و جو کنند (سیجیتس^{۱۵}، ۲۰۰۴). در همین راستا سپاه منصور و همکاران (۱۳۹۹) در مطالعه خود نشان دادند که بین خلاقیت با خودکارآمدی در تصمیم‌گیری شغلی رابطه معنی داری وجود دارد. فولادوند (۱۳۹۸) نیز در پژوهش خود نشان داد که مؤلفه های افسردگی و خودکارآمدی به ترتیب ۳۲/۵ درصد، ۲۹/۹ درصد از واریانس سبک‌های تصمیم‌گیری عقلانی، شهودی، وابسته، اجتنابی و آنی را پیش بینی می کند. نوتا^{۱۶} و همکاران (به نقل از: فیلیپلو^{۱۷}، ۲۰۱۳) در مطالعه ای به این نتیجه رسیدند که افزایش خودکارآمدی با سطوح مؤثرتر تصمیم‌گیری در میان نوجوانانی که با انتخاب های مهم رو به رو می شوند، ارتباط دارد.

با توجه به مطالب بیان شده باورهای خودکارآمدی و تعیین کننده های آن، پیش بینی کننده های قوی سطح عملکرد ما هستند. بندورا معتقد است که باورهای خودکارآمدی بر میزان سعی و کوششی که فرد در یک فعالیت از خود نشان می دهد و مدتی که فرد می تواند در برابر کارها و تکالیف مشکل استقامت و پایداری نشان دهد، تأثیر می گذارد (کریم نیای، ۱۳۸۸). متغیر خودکارآمدی بدین جهت که تأثیر خود را از طریق کوشش و پافشاری در انجام تکلیف، استفاده از راهبردهای شناختی در مواجهه با مشکلات، انتخاب رشته و شغل و انتخاب تکالیف چالش انگیز و توانایی کسب مهارت لازم متناسب با توان و استعداد خود اعمال می کند به عنوان متغیری مؤثر بر عملکردهای مختلف فرد قلمداد می شود (طالبی مرند، ۱۳۸۵). بنابراین از آنجایی که تصمیمات ما متأثر از باورهای ما و خصوصاً میزان خودکارآمدی ما می باشد و پژوهش های بسیار محدودی در مورد رابطه خودکارآمدی با سبک‌های تصمیم‌گیری در دانشجویان دانشگاه فرهنگیان انجام شده است، لذا هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه خودکارآمدی با سبک‌های تصمیم‌گیری در دانشجویان دانشگاه فرهنگیان می باشد.

۲- روش تحقیق

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی است.

۲-۱ - **جامعه و نمونه پژوهش:** جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان دختر پردیس بنت الهدی صدر دانشگاه فرهنگیان سنندج بود. روش نمونه گیری پژوهش حاضر بر طبق جدول مورگان برای جامعه آماری با حجم ۱۳۰ نفر ۹۷ نفر برآورد شده است؛ بنابراین ۹۷ نفر برای حجم نمونه پژوهش، به صورت تصافی انتخاب گردید. دانشجویانی که سوالات پرسش نامه ها را به طور کامل پاسخ نداده بودند از جریان پژوهش حذف شدند.

۲-۲ - **ابزار پژوهش:** برای انجام پژوهش از پرسشنامه های زیر استفاده گردید:

الف: پرسش نامه خودکارآمدی عمومی GSA-17: این مقیاس توسط شرر و همکارانش در سال ۱۹۸۲ با اهداف زیر ساخته شده است:

¹⁴ Taberbero

¹⁵ Seijts

¹⁶ Nota

¹⁷ Filippello

اول این که ابزاری برای پژوهش های بعدی تهیه گردد.

دوم این که ابزاری برای تعیین سطوح مختلف خود کارآمدی عمومی افراد تهیه شود.

نسخه اصلی آزمون شامل ۳۶ سوال بود که سازندگان آن براساس تحلیل های انجام شده، سوالاتی را نگه داشتند که بار ۰/۴۰ داشتند و سوال هایی که دارای این ویژگی نبودند حذف شدند و آزمون به ۲۳ سوال کاهش یافت که از این ۲۳ سوال ۱۷ سوال خودکارآمدی عمومی را با میانگین ۹۹/۵۷ و انحراف معیار ۰/۸۱۲ می سنجد. برای هر سوال مقیاس خودکارآمدی، ۵ پاسخ پیشنهاد شده است، به همین دلیل به هر سوال ۵ امتیاز تعلق می گیرد. سوالات شماره ۱، ۳، ۸، ۹، ۱۳، ۱۵ از راست به چپ امتیازشان افزایش می یابد (کاملاً مخالفم ۱، مخالفم ۲، حدوسط ۳، موافقم ۴ و کاملاً موافقم ۵) و بقیه سوالات به صورت معکوس یعنی از چپ به راست امتیازشان افزایش می یابد (کاملاً مخالفم ۵، مخالفم ۴، حدوسط ۳، موافقم ۲ و کاملاً موافقم ۱). در صورتی که نمرات پرسشنامه بین ۱۷ تا ۳۴ باشد، میزان خودکارآمدی در این جامعه ضعیف می باشد، در صورتی که نمرات پرسشنامه بین ۳۴ تا ۵۱ باشد، میزان خودکارآمدی در سطح متوسطی می باشد و در صورتی که نمرات بالای ۵۱ باشد، میزان خودکارآمدی بسیار بالا می باشد.

پایایی و روایی: بین نمرات مقیاس خودکارآمدی و مقیاس کنترل درونی-بیرونی راتر همبستگی منفی متوسطی وجود دارد. همچنین بین مقیاس اجتماعی مارلو-کراون و مقیاس خودکارآمدی همبستگی مثبتی پیدا شد و همچنین بین نمرات مقیاس های بیگانگی از خود و مقیاس شایستگی فردی با نمرات خودکارآمدی همبستگی به دست آمد. براتی در سال (۱۳۷۶) به منظور بررسی پایایی مقیاس خودکارآمدی از روش دو نیمه کردن استفاده کرد، ضریب پایایی از طریق اسپیرمن-براون با طول برابر ۰/۷۶ و با طول نابرابر ۰/۷۶ و از روش نیمه کردن گاتمن، برابر ۰/۷۵ است. آلفای کرونباخ یا همسانی کلی سوالات نیز ۰/۷۹ به دست آمد (حقایق و همکاران، ۱۳۸۹).

ب: پرسش نامه سبک های تصمیم گیری اسکات و بروس (۱۹۹۵): این پرسشنامه مشتمل بر ۲۳ گزاره است که به صورت مقیاس لیکرت از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم پاسخ داده می شود. این پرسشنامه ۴ سبک تصمیم گیری را در قالب سبک تصمیم گیری منطقی با ۸ سوال، سبک تصمیم گیری اجتنابی با ۷ سوال، سبک تصمیم گیری وابسته با ۵ سوال و سبک تصمیم گیری شهودی با ۵ سوال می سنجد. برای نمره گذاری آن پاسخ ها به ترتیب از ۱ تا ۵ نمره گذاری می شود و جمع نمره های گزاره های ۲۳ گانه نمره کل را تشکیل می دهد؛ که در دامنه ای بین ۲۵ تا ۱۲۵ قرار می گیرد. هر کدام از سبک های چهارگانه تصمیم گیری به صورت زیر ارزیابی می گردد:

(۱) سبک منطقی: با استفاده از نمره ماده های ۱-۲-۳-۴-۵-۶-۸-۱۵ و ۱۶ بدست می آید.

(۲) سبک وابسته: با استفاده از نمره ماده های ۴-۷-۹-۱۷ و ۱۹ بدست می آید.

(۳) سبک شهودی: با استفاده از نمره ماده های ۱۰-۱۲-۱۳-۱۸ و ۲۳ بدست می آید.

(۴) سبک اجتنابی: با استفاده از نمره ماده های ۳-۱۱-۱۳-۱۴-۲۰-۲۱ و ۲۲ بدست می آید.

پایایی و روایی: به منظور اندازه گیری و بررسی اعتبار و پایایی پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شده است. در مطالعه حاجی زاده مقدم (۱۳۸۷) آلفای کرونباخ ۰/۷۱ محاسبه شد که این میزان نشان دهنده این است که پرسشنامه سبک های تصمیم گیری از پایایی خوبی برخوردار است. همچنین پایایی ابزار در مطالعه حیدری (۱۳۹۱) برای هر کدام از خرده مقیاس ها به ترتیب سبک عقلانی ۰/۷۷، سبک شهودی ۰/۷۸، سبک وابسته ۰/۷۶ و سبک اجتنابی ۰/۸۳ محاسبه شد (به نقل از: ناظمی و صفاری نیا، ۱۳۹۴). روایی سازه این پرسشنامه از طریق همبسته کردن آن با مقیاس ادراک ریسک محاسبه گردید و روایی محتوایی پرسشنامه نیز توسط متخصصین علوم شناختی و روانشناسان تایید شد (زارع و اعراب شیبانی، ۱۳۹۰).

۲-۳- تجزیه و تحلیل داده ها: برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون) با استفاده از نرم افزار SPSS ورژن ۲۳ استفاده شد.

۳- یافته‌های تحقیق

۳-۱- توصیفی

جدول ۱: فراوانی آزمودنی‌ها بر اساس سن

سن	فراوانی	درصد
۲۲ تا ۲۰	۶۷	۷۰٪/۵
۲۵ تا ۲۳	۲۸	۲۹٪/۵
جمع	۹۵	۱۰۰٪

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، در این پژوهش تعداد ۹۵ نفر از دانشجویان که بطور کامل پرسشنامه‌ها را پاسخ داده بودند به عنوان نمونه انتخاب شدند، از این تعداد ۶۷ نفر در سنین ۲۰ تا ۲۲ سال و ۲۸ نفر در سنین ۲۳ تا ۲۵ سال بودند.

جدول ۲: فراوانی آزمودنی‌ها بر اساس وضعیت تاهل

وضعیت تاهل	فراوانی	درصد
مجرد	۵۸	۶۱٪/۱
متاهل	۳۷	۳۸٪/۹
جمع	۹۵	۱۰۰٪

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، از ۹۵ نفری که مورد آزمون قرار گرفتند ۵۸ نفر مجرد و ۳۷ نفر متاهل بودند.

جدول ۳: میانگین و انحراف استاندارد مولفه‌های پژوهش

مولفه‌ها	میانگین	انحراف استاندارد
خودکارآمدی	۲/۴۴	۰/۶۹
سبک تصمیم‌گیری منطقی	۲/۳۷	۰/۷۱
سبک تصمیم‌گیری وابسته	۲/۵۵	۰/۶۱
سبک تصمیم‌گیری شهودی	۱/۸۸	۰/۵۰
سبک تصمیم‌گیری اجتنابی	۲/۳۱	۰/۴۶

در جدول ۳ میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش (خودکارآمدی و سبک‌های مختلف تصمیم‌گیری) نشان داده شده است.

۲-۳- استنباطی

جدول ۴: همبستگی درونی بین متغیرها

ردیف	متغیر	۱	۲	۳	۴	۵
۱	خودکارآمدی	۱	-	-	-	-
۲	سبک تصمیم‌گیری منطقی	۰/۷۰**	۱	-	-	-
۳	سبک تصمیم‌گیری وابسته	-۰/۱۱	-۰/۰۲	۱	-	-
۴	سبک تصمیم‌گیری شهودی	-۰/۰۶	-۰/۰۵	۰/۵۲**	۱	-
۵	سبک تصمیم‌گیری اجتنابی	-۰/۳۳**	-۰/۱۳	۰/۴۱**	۰/۱۵	۱

**p<0/01

در جدول ۴ همبستگی بین متغیرهای پژوهش نشان داده شده است. با توجه به یافته‌های به دست آمده از جدول می‌توان نتیجه گرفت که خودکارآمدی با سبک تصمیم‌گیری منطقی رابطه مثبت و معناداری دارد و با دیگر سبک‌های تصمیم‌گیری رابطه معناداری به دست نیامد. همچنین داده‌های نشان می‌دهد که بین سبک تصمیم‌گیری اجتنابی و منطقی رابطه منفی و معنادار وجود دارد و بین سبک تصمیم‌گیری وابسته با سبک‌های تصمیم‌گیری شهودی و اجتنابی رابطه مثبت و معناداری مشاهده می‌شود.

۴- بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه خودکارآمدی با سبک‌های تصمیم‌گیری در دانشجویان دختر پردیس بنت الهدی صدر دانشگاه فرهنگیان سمنان به انجام رسید. یافته‌های حاصل از پژوهش بیانگر رابطه بین خودکارآمدی با سبک‌های تصمیم‌گیری بود. نتایج این پژوهش نشان داد که خودکارآمدی با سبک تصمیم‌گیری منطقی رابطه مثبت و معناداری دارد. بر این اساس، می‌توان گفت که سطح خودکارآمدی افراد قدرت پیش‌بینی سبک تصمیم‌گیری آن‌ها را دارد. این یافته‌ها به نوعی با نتایج پژوهش‌های سپاه منصور و همکاران (۱۳۹۹) و فولادوند (۱۳۹۸) و همچنین با پژوهش‌های نوتا و همکاران (۲۰۱۳) همسو می‌باشد.

در تبیین این یافته‌ها، می‌توان بیان کرد که کارآمدی، افراد را به ایجاد محیطی سودمند و قابل کنترل قادر می‌سازد. باورهای کارآمدی می‌توانند بر مسیر زندگی فرد از طریق انتخاب مؤثر فعالیت‌ها و محیط‌ها اثر بگذارند. افراد از فعالیت‌ها و موقعیت‌هایی که باور دارند از متوسط توانایی‌های آن‌ها فراتر است، اجتناب می‌کنند. در مقابل، فعالیت‌ها و موقعیت‌هایی را بر می‌گزینند که خودشان را قادر به انجام دادن آن‌ها می‌دانند. همچنین حس قوی خودکارآمدی می‌تواند فرایندهای شناختی و عملکردی، از جمله کیفیت تصمیم‌گیری، را آسان‌تر نماید. افراد با خودکارآمدی بیشتر تکالیف دشوارتر را انتخاب می‌کنند و به دنبال اطلاعات دقیق‌تر برای ساختن تصمیمات منطقی‌تر هستند. بر این اساس، احتمال استفاده از راهبردهای سازگارانه عقلانی و شهودی در افراد با خودکارآمدی بالاتر افزایش می‌یابد. هنگام روبه‌رو شدن با تصمیم‌های پیچیده، افرادی

که به توانایی خود برای حل مسائل با استفاده از منابع شناختی شان اعتقاد دارند، در مقایسه با کسانی که به مهارت های شناختی شان باور ندارند، دارای عملکرد مؤثرتری هستند (بندورا، ۱۹۹۴).

اسمیت^{۱۸} (۲۰۰۴) در مطالعات خود یادآوری کرده است که باورهای خودکارآمدی نقش مهمی در تنظیم انگیزش و فعالیت های حرفه ای افراد ایفا می کند. دانشجو معلمان با کسب باورهای مثبت درباره خودکارآمدی بهتر تشخیص می دهند چه اهدافی را برای توسعه حرفه ای خود انتخاب کنند، برای تحقق این اهداف چه مقدار تلاش کنند و در برخورد با مسائل و مشکلات چقدر صبور و مقاوم باشند. در واقع با کسب باورهای مثبت درباره خودکارآمدی، دانشجومعلمان درباره توانایی ها و قابلیت های خود شک و تردید نخواهند داشت؛ از ظرفیت ها و نقاط قوت خود انگیزه خواهند گرفت؛ در خودشناسی و خودباوری تا اندازه ای به درجه بلوغ خواهند رسید؛ درباره نظام شایستگی های خود تردید نخواهند داشت؛ تکالیف حرفه ای خود را به خوبی انجام خواهند داد؛ نگران موفقیت خود در زمینه های شغلی، اجتماعی و فردی در آینده نخواهند شد؛ در کسب شایستگی های شناختی، اجتماعی، عاطفی و رفتاری متناسب با حرفه معلمی کوشش خواهند کرد؛ در تصمیم گیری های شخصی خود توانمند خواهند بود، دچار پدیده فرسودگی و انزوای حرفه ای نخواهند شد و....

بنابراین می توان چنین نتیجه گیری نمود که افراد با خودکارآمدی بالاتر، دارای استقلال و اعتماد به نفس بیشتری هستند و در هنگام تصمیم گیری وابستگی کمتری به دیگران دارند. آن ها حتی در نبود اطلاعات، قادرند به خوبی موقعیت را درک کنند، براساس تجارب قبلی، شم و فراست درونی شان را به کار گیرند و واکنش مناسبی نسبت به موقعیت تصمیم گیری نشان دهند. در مقابل، افراد با خودکارآمدی پایین تکالیف خود را رها می کنند و تصمیمات خودمحدودکننده می گیرند که موجب از بین رفتن فرصت آن ها برای انجام دادن تکالیف شان می گردد (تابرنو، ۲۰۰۹).

منابع

۱. حقایق، سید عباس؛ قاسمی، نظام الدین؛ نشاط دوست، حمید طاهر؛ کجباف، محمد باقر، خانبانی، مهدی. (۱۳۸۹). روایی و پایایی مقیاس خودکارآمدی مدیریت بیماران دیابت نوع ۲.
۲. زارع، ح.؛ اعراب شیبانی، خ. (۱۳۹۰). بررسی اعتبار و روایی پرسشنامه سبک های تصمیم گیری در دانشجویان ایرانی. دو فصلنامه پژوهش های روانشناختی، ۱۴(۲)، ۱۱۲.
۳. زارع، حسین، عبدالله زاده، حسن. (۱۳۹۱). مقیاس های اندازه گیری در روانشناسی شناختی. تهران: آبیژ.
۴. سپاه منصور، مژگان، اورکی، محمد، یزدانی کوچانی، سمیرا. (۱۳۹۹). پیش بینی خودکارآمدی در تصمیم گیری شغلی بر اساس خلاقیت و سبک تفکر، ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، ۹(۴)، ۱۲۱-۱۳۴.
۵. طالبی مرند، شریف. (۱۳۸۵). بررسی رابطه شیوه های فرزند پروری با مهارت های اجتماعی و خودکارآمدی دانش آموزان دختر دبیرستانی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه الزهرا (س) تهران.
۶. طهماسبیان، کارینه؛ اناری، آسیه. (۱۳۸۸). رابطه خودکارآمدی و افسردگی در نوجوانان، روانشناسی کاربردی، ۳(۱)، ۹۴-۸۴.
۷. فولادوند، خدیجه. (۱۳۹۸). نقش افسردگی و خودکارآمدی در پیش بینی سبک های تصمیم گیری نوجوانان، دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، ۲۷(۶)، ۷۳۷-۷۲۷.
۸. کریم نیای، سمیره. (۱۳۸۸). بررسی مقایسه باورهای خودکارآمدی معلمان آموزش عادی و معلمان آموزش استثنایی در شهرستان جهرم، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی بیرجند.
۹. کیقیاد، مهری. (۱۳۹۹). راه های تقویت خودباوری نوجوانان، مجله روانشناسی رستگاران روشنایی.

¹⁸ Smith

۱۰. ناظمی، ف.؛ صفاری نیا، م. (۱۳۹۴). بررسی ارتباط سبک‌های تصمیم‌گیری و ادراک ریسک با رفتارهای کارآفرینانه در بین مدیران فرهنگی. فصلنامه علمی پژوهشی ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، ۴(۴)، ۸۹-۱۱۷.
۱۱. هادی زاده مقدم، اکرم، طهرانی، مریم. (۱۳۸۷). بررسی رابطه بین سبک‌های عمومی تصمیم‌گیری مدیران در سازمان‌های دولتی، مدیریت دولتی، ۱(۱)، ۱۳۸-۱۲۳.
12. Adair, J. (2007). *Decision making & problem solving strategies*; kongan page London and Philadelphia.
13. Baiocco R, Laghi F, D'Alessio M. (2009). Decision-making style among adolescents: relationship with sensation seeking and locus of control. *J Adolesc*; 32(4): 963-76.
14. Bandura, A. (1982). Self-efficacy mechanism in human agency. *American Psychologist*, 37, 122-147.
15. Bandura, A. (1986) Perceived self- efficacy in cognitive development and functioning. *Educational psychologist*, 28, 117- 148.
16. Bandura, A. (1994). *Self-efficacy. Encyclopedia of human behavior*. New York: Academic Press.
17. Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: Freeman.
18. Bandura, A. (2001). Social cognitive theory: An agentic perspective. *Annual Review of Psychology*, 52, 1-26.
19. Eysenk, M.W. (2007). *Fundamentals of cognition*. psychology press, Usa and Canada.
20. Eysenk, M.W. (2005). *Cognitive psychology A student s Handbook*. psychology press, Canada.
21. Filippello P, Sorrenti L, Larcan R, Rizzo A. (2013). Academic underachievement, self-esteem and self-efficacy in decision making. *Med J Clin Psychol*; 3: 1-11.
22. Fulop, J. Roth, D. & Charles, S. (2006). "What is Mean Decision", Making in the Content of Eco-Informatics, www.google.com, p 204.
23. Gucray, S.S. (2005). The analysis of decision making behaviors and perceived problem solving skills in adolescents. *Journal of Pastoral care in education*, 23, 34-44.
24. Hablemitoglu, S. & Yildirm, F. (2008). The relationship between perception of risk and decision making styles of Turkish university students. *Journal of World Applied Scieces*; 4(2): 214-224.
25. Paulas, M.P. (2005). Neurobiology of decision- making: Quo vadis?. *Cognitive Brain Research*, 23, 2-10.
26. Scott, S.G. & Bruce, R.A. (1995). Decisionmaking style: the development and assessment of a new measure. *Educational and Psychological Measurement*, 55, 818-831.
27. Seijts GH, Latham GP, Tasa K, Latham BW. (2004). Goal Setting and Goal Orientation: An Integration of Two Different Yet Related Literatures. *Acad Manage J*; 47 (2): 227-39.
28. Singh, R. & Greenhous, J.H. (2004), "The Relation Between Career Decision-Making Strategies and Person-Job Fit: A Study of Job Changers", *Journal of Vocational Behavior*, 64, p202.
29. Smith, E.A. (2004). Evaluation of life Skills training and Infused-life Skills Training in a rural setting: outcomes at two years. *Journal of Alcohol & Drug Education*.
30. Taberner C, Wood RE. (2009). Interaction between self-efficacy and initial performance in predicting the complexity of task chosen. *Psychol Re*; 105 (2-3): 1167-80.

Investigating the relationship between self-efficacy and decision-making styles in female students of Farhangian University

Sosan Kangavari¹, Kosar Kangavari²

¹ PhD student in health psychology, medical School, Islamic Azad University of Najafabad, Esfahan, Iran

² Master's student in educational technology Faculty of Humanities Shahid Rajaei Tarbiat University, Tehran, Iran

Abstract

Student teachers of Farhangian University have a unique position by accepting the serious responsibility of teachers towards the well-being and growth of students. After graduation, they are responsible for the development and dissemination of teaching knowledge, the education of students and their growth in different dimensions and fields of personality. The main purpose of this study was to investigate the relationship between self-efficacy and decision-making styles in female students of Bent Al-Hoda Sadr Campus of Sanandaj Farhangian University. The method of the current research was a correlational description. The statistical population of the present study included all female students of Bent Al-Hoda Sadr Campus of Farhangian University in Sanandaj. According to Morgan's table, the number of samples was ۹۷ for the statistical population of ۱۳۰ people, of which ۹۵ people were randomly selected during the research. The research tools were general self-efficacy questionnaires and decision-making styles of Scott and Bruce. In order to analyze the data, descriptive statistics (mean and standard deviation) and inferential statistics (Pearson's correlation coefficient) were used using SPSS version ۲۳ software. The results showed that there is a positive and significant relationship between self-efficacy and logical decision-making style, and a negative and significant relationship between logical and avoidant decision-making style, and a positive and significant relationship between dependent decision-making style and intuitive and avoidant decision-making styles. Therefore, it can be concluded that student teachers with high self-efficacy use rational decision-making style more.

Keywords: self-efficacy, decision-making styles, students.
